

Spectrum maakt deel uit van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Amstelplein 34
1096 BC Amsterdam

Inhoud

© 2026 Patrick Bernhart
© 2026 Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Amsterdam

Eerste druk juni 2026

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Auteursfoto: Geert Snoeijer
Opmaak: Elgraphic

Een eerdere editie van dit boek verscheen in 2020. Deze nieuwe editie is door de auteur geheel bijgewerkt en geactualiseerd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

ISBN 978 90 00 40545 9
ISBN 978 90 00 40546 6 (e-book)
NUR 491

www.spectrumboeken.nl

1. Washington D.C.	7
2. Monaco	13
3. Barcelona	31
4. Arnhem	43
5. Amsterdam	60
6. Algarve	80
7. Stockholm	93
8. Lissabon	107
9. Eindhoven	121
10. Valencia	138
11. Alkmaar	155

12. Rotterdam	174
13. Southampton	201
14. Liverpool	225
15. Zeist	248
16. Barcelona	277
17. Dortmund	293
18. Groningen	307
Geraadpleegde bronnen	319

1

WASHINGTON D.C.

Terwijl Nederland zich voorbereidt op pakjesavond, zit een wat ziekelijke Ronald Koeman op 5 december 2025 in de concertzaal van het Kennedy Center in de Amerikaanse hoofdstad. De bondscoach is er voor de loting van het WK in 2026. Vier jaar eerder duurde de toespraak van Gianni Infantino drie minuten, nu staat de FIFA-baas veel langer op het toneel. Tijdens zijn eerste praatje prijst hij het WK aan als het grootste evenement dat de mensheid ooit heeft gezien en ooit zal zien. Om de Amerikanen te enthousiasmeren, omschrijft hij het WK als 104 Superbowls in één maand.

Nadat Robbie Williams en Nicole Scherzinger het officiële WK-lied 'Desire' ten gehore hebben gebracht, komt Infantino terug. Hij reikt een nieuwe prijs uit aan de Amerikaanse president: de FIFA Vredesprijs. Donald Trump wordt geëerd als een dynamische leider die via diplomatieke inspanningen mogelijkheden voor dialoog, de-escalatie en stabiliteit heeft gecreëerd en die de verbindende kracht van voetbal op het wereldtoneel heeft gepromoot.

Bij zijn derde optreden nodigt de FIFA-president de politiek

leiders van de Verenigde Staten, Canada en Mexico uit om een deel van de loting te verzorgen. Uit de balletjes halen ze lintjes met de naam van hun eigen land erop. Om het af te ronden maakt hij nog een selfie met de drie leiders. In totaal staat Gianni Infantino ongeveer 23 minuten op het toneel. Mede daardoor duurt de tv-uitzending bijna tweeënhalf uur. Het is de langste FIFA-lotingsceremonie die de mensheid ooit heeft gezien.

Ronald Koeman zit tijdens het evenement tussen Nigel de Jong en Gijs de Jong, respectievelijk directeur topvoetbal en secretaris-generaal van de KNVB. Schuin voor hen zit Rudi Völler, technisch directeur van de Duitse ploeg. Tijdens de slotact van de ceremonie, het optreden van Village People met 'YMCA', klapt Völler vrolijk mee. Koeman is niet zo van dit soort feestjes. Na afloop zegt hij tegen de NOS: 'Het duurde heel lang, anderhalf uur voor de loting echt begon. Je komt voor de loting en dan komt er allemaal poespas omheen. Het is begrijpelijk hoor, het is een groot evenement, maar het kon sneller.'

Twee weken later wordt het Kennedy Center hernoemd tot het Trump-Kennedy Center. In Nederland heeft Ronald Koeman geen gebouw dat naar hem is vernoemd. In tegenstelling tot zijn generatiegenoten Frank Rijkaard, Ruud Gullit en Marco van Basten is hij ook niet vereeuwigd in de KNVB-beeldentuin in Zeist. Dit omdat Koeman geen deel uitmaakt van het 'Oranje van de Eeuw' dat in 1999 werd verkozen. Johan Crujff droeg tientallen spelers van Oranje per positie voor, waarna het Nederlandse volk een keuze maakte. Die keuze viel in de verdediging op Gullit, Rijkaard en Krol. Bij de viering van het 125-jarig bestaan van de KNVB werd in 2014 weer een verkiezing gehouden. Van de genomineerden Frank de Boer, Ronald Koeman, Dennis Bergkamp, Phillip Cocu en Giovanni van Bronckhorst kozen het publiek en de nog levende internationals van het Oranje van de Eeuw voor

Dennis Bergkamp. Diens bronzen standbeeld werd vervolgens aan de Oranje Eregerij toegevoegd. Een standbeeld van Koeman is er nog niet.

Maar in Groningen staat misschien nog wel een mooier monument. Dat is de Zuidtribune van FC Groningen, die in 2011 na een verkiezing onder supporters werd omgedoopt tot Koeman Tribune. Deze tribune eert niet alleen Ronald Koeman, maar ook zijn broer Erwin en zijn vader Martin. Toen Ronald drie maanden oud was, verhuisde het gezin van Zaandam naar Groningen. Daar debuteerde Martin Koeman op 25 augustus 1963 voor GVAV in de thuiswedstrijd tegen Feyenoord. In de jaren tachtig braken Erwin en Ronald door bij opvolger FC Groningen.

In Groningen speelt het Oranje van bondscoach Ronald Koeman een van de beste kwalificatiewedstrijden voor het WK van 2026. Weliswaar tegen Malta, maar dat wordt op 10 juni 2025 met swingend voetbal verslagen. Memphis Depay evenaart Robin van Persie met zijn vijftigste interlandgoal als topscorer aller tijden, de wisselwerking op rechts tussen Denzel Dumfries en Xavi Simons is goed en de invallers zorgen voor extra dynamiek. Het eindresultaat is een 8-0-overwinning. Dat is ook prettig omdat de poule op doelsaldo kan worden beslist en concurrent Polen op dezelfde avond van Finland verliest.

Na afloop vindt Koeman dan ook dat het niet beter had gekund. Het Nederlands elftal zette van begin tot eind druk met elkaar. De spelers zijn daarbij gegroeid in het lopen zonder bal. Die energie is volgens Koeman het verschil met mindere wedstrijden in de periode ervoor. Steven Verseput schrijft in *NRC* dat 'Koeman III' de ingrediënten heeft om uit te groeien tot een veelbelovend project.

In deze benaderingswijze is 'Koeman I' de eerste termijn van 2018 tot 2020 met klinkende Nations League-overwinningen te-

gen Frankrijk, Duitsland en Engeland. Bij het EK in 2024 werd ‘Koeman II’ in de groepsfase weggespeeld door Oostenrijk waarna het zich in de knock-outfase herpakte tegen Roemenië en Turkije. Om in de halve finale vlak voor de verlenging te verliezen van Engeland.

‘Koeman III’ is vooral veelbelovend wegens het solide centrum in de verdediging, de aanvallend ingestelde backs en de middenvelders van wereldklasse. Oranje doet bij het WK in 2026 Dallas, de steden Houston en Kansas City aan. Ronald Koeman is ervaringsdeskundige.

Als aanvoerder leidt hij Oranje bij het WK in 1994. Na de eerste training in Florida kreunt hij: ‘Het is heel anders dan in Spanje. Daar ben ik al jaren gewend onder hoge temperaturen te spelen, maar het is totaal onvergelijkbaar met het weer hier. Ik kan nog niet precies inschatten wat het gaat worden. Het enige wat ik nu kan zeggen is dat het luie zweet er wel uit kwam tijdens dit trainingje.’

Dat is een luchtige opmerking, maar na de tweede wedstrijd tegen België is Koeman 3 kilo lichter dan bij de aftrap. ‘Je mist gaandeweg de kracht om steeds weer te gaan en kort te dekken. Er wordt op dit toernooi veel opener gespeeld dan normaal en er worden ook heel veel kansen gecreëerd. We krijgen goals tegen die we helemaal niet tegen mogen krijgen.’

Mede dankzij een pleidooi van de 31-jarige aanvoerder ruilt bondscoach Dick Advocaat in de knock-outfase de 3-4-3-formatie in voor een 4-3-3-systeem. Tegen Ierland wint Oranje overtuigend. Koeman: ‘De organisatie zat dit keer goed in elkaar. Er vielen minder gaten. De eerste helft speelden we ons beste voetbal van het toernooi. Door die vierde verdediger kan ik wat meer opkomen en wat vaker van afstand schieten. Het blijft in de warmte van Orlando erg moeilijk. Ik ben mezelf zeker twee keer tegenge-

komen. Maar omdat je een voorsprong van 2-0 hebt genomen, overwin je de barrière steeds. De topper tegen Brazilië wordt voor ons een fantastische uitdaging.’

Voor die wedstrijd produceert de BBC een gedenkwaardig filmpje. Presentator Des Lynam maakt de kijkers lekker: ‘Als de kwartfinale van vanavond de verwachtingen waarmaakt, krijgen we misschien wel de beste wedstrijd van het WK tot nu toe te zien. Nederland tegen Brazilië. We gaan naar Dallas!’ Hierna zien de kijkers de wereldberoemde intro van de televisieserie *Dallas* met de wolkenkrabbers, de jaknikkers en het stadion van de Dallas Cowboys, onder begeleiding van de onvergetelijke herkenningmelodie van Jerrold Immel. Maar in plaats van acteurs als Patrick Duffy (Bobby), Linda Gray (Sue Ellen) en Larry Hagman (J.R.) komen achtereenvolgens Bebeto, Bergkamp, Dunga, Jonk, Jorginho, Koeman, Márcio Santos, Rijkaard en Romário in beeld.

Koeman behoort tot de groten van Oranje. Zijn duidelijke advies aan Advocaat dwingt in de groep respect af, zeker omdat het versterken van de verdediging leidt tot een betere balans in de ploeg. Koemans interventie kan dan ook worden beschouwd als een actie van een trainer in spe. Een buitenstaander als Pelé ziet de aanvoerder – met Overmars en Rijkaard – als belangrijke schakel van Oranje: ‘Koeman is een beetje traag, maar heeft veel ervaring en een goed inzicht.’ Dennis Bergkamp brengt volgens de Braziliaan nog te weinig.

Met flitsende dribbels en een mooi doelpunt laat Bergkamp zich in de tweede helft tegen de Seleção juist wel zien. Maar Oranje verliest de wedstrijd met 2-3. *De Volkskrant* kopt: ‘Te laat afscheid genomen van de gouden generatie van ’88.’ De krant concludeert dat het WK een toernooi bleek voor fitte, jonge spelers. Wim Jonk en Aron Winter ontbolsterden in Amerika, terwijl libero Ronald Koeman (31), pendelaar Frank Rijkaard (31) en katalysator Jan Wouters (bijna 34) in de hitte *over the hill* bleken.